

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/78/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812212129
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812212129.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom Košická 56, Bratislava, IČO: 35 838 825, právne zastúpeného HMG & PARTNERS, s.r.o., Štefanovičova 12, Bratislava, IČO: 35 885 459, proti žalovanému R. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, o zaplatenie 3.664,75 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 3C/204/2012-97 zo dňa 25.02.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 100, § 101, § 111, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 497, § 387 ods. 1 a 2, § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 2 písm. a), § 3 ods. 1 a 2 a § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Zmluvu o úvere posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to aj vo vzťahu k premlčacej dobe. Úver považoval za splatný dňa 11.08.2008, čo je dátum uvedený v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávky medzi žalobcom a pôvodným veriteľom v kolónke „splatnosť“. Aj keď žalobca neuviedol, že došlo k zosplateniu úveru, potvrdzujú to všetky ostatné ním uvádzané skutočnosti (počet dní omeškania, vyčíslenie jednotlivých nárokov, z údajov vyplývajúcich z výpisu z úverového účtu). Prvostupňový súd mal preto za to, že právny predchodca žalobcu využil niektoré z oprávnení v zmysle príslušných VOP či už ohľadom mimoriadnej splatnosti úveru, výpovede zmluvy alebo odstúpenia od nej, v dôsledku ktorého následne v prílohe k zmluve o postúpení deklaroval dátum 11.08.2008 ako dátum splatnosti. Dňom nasledujúcim po tomto dátume, t.j. dňa 12.08.2008 začala plynúť premlčacia doba, ktorá podľa Občianskeho zákonníka uplynula 12.08.2011 (po 3 rokoch). Žaloba bola podaná až dňa 23.10.2012, a preto prvostupňový súd v dôsledku účinne vznesenej námietky premlčania žalovaným žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď ich náhradu nepriznal žiadnemu z účastníkov, pretože v konaní úspešný žalovaný si právo na ich náhradu neuplatnil.

Proti rozsudku sa v celom jeho rozsahu v zákonnej lehote odvolal žalobca a žiadal ho zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolanie podal z dôvodu nesprávneho skutkového zistenia a nesprávneho právneho posúdenia veci. Prvostupňový súd vyvodil z predložených listín absolútne nesprávne skutkové zistenia, keď za splatnosť úveru považoval deň 11.08.2008. Na účinky zosplatenia úveru je potrebné, aby prejav vôle veriteľa,

obsahom ktorého je zosplatnenie úveru, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, výpoved' zmluvy alebo odstúpenie od zmluvy, bol preukázateľne doručený dlžníkovi, resp. aspoň odoslaný na adresu dlžníka. V tomto prípade ale k takémuto úkonu nedošlo, a preto účinky zosplatnenia nemohli nastať. Žalobca v odvolaní ďalej uviedol, že údaj splatnosti v prílohe k zmluve o postúpení obsahuje výlučne technickú informáciu a nejde o údaj o právnom stave pohľadávky. Taktiež údaj o počte dní omeškania je technickým údajom a nevypovedá o tom, ako dlho je dlžník v omeškani. Tieto údaje sú údaje technického charakteru z bankového informačného systému, a nie sú to údaje o právnom stave pohľadávky.

Odvolateľ namietal aplikáciu premlčacej doby v trvaní 3 rokov podľa Občianskeho zákonníka. Skutočnosť, že zmluva má spotrebiteľský charakter ešte neznamená, že stráca svoj obchodnoprávny charakter. Zmluva o úvere je absolútnym obchodom, v súvislosti s čím poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/224/2011 zo dňa 27.11.2012. Vzhľadom na to, že splatnosť úveru nastala dňa 20.12.2010 a premlčacia doba je 4 roky (podľa Obchodného zákonníka), nárok nie je premlčaný v celom rozsahu.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 1, 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť.

Podľa ust. § 100 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ust. § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

Pre posúdenie premlčania celého uplatneného nároku je rozhodujúce stanovenie dňa, či a kedy začala plynúť premlčacia doba vo vzťahu k celému úveru. Prvostupňový súd za tento deň považoval deň 11.08.2008, pričom vychádzal z údajov o splatnosti a dní omeškania vyznačeného v prílohe zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi pôvodným veriteľom - bankou a žalobcom (v spise na čl. 19). Z toho prvostupňový súd predpokladal, že právny predchodca žalobcu (pôvodný veriteľ) využil niektorú z možností predčasného zosplatnenia úveru, ktorá mu vyplývala z čl. 7 bod 7.6.1 VOP (vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, vypovedanie zmluvy o úvere alebo odstúpenie od zmluvy) s účinkami splatnosti celého úveru k 11.08.2008.

Avšak k tomu, aby nastali účinky využitia niektorého z vyššie uvedených oprávnení banky (pôvodného veriteľa) smerujúcich k predčasnému zosplatneniu úveru, je nevyhnutné oznámenie využitia tohto oprávnenia dlžníkovi (žalovanému). Nepostačuje len vyznačenie splatnosti (a počtu dní omeškania) v prílohe zmluvy o postúpení pohľadávky na preukázanie toho, že došlo k účinnému predčasnému

zosplatneniu celého úveru. Prvostupňový súd sa preto nemal uspokojiť len s týmto údajom a mal vykonať dokazovanie smerujúce k tomu, či veriteľ - banka (právny predchodca žalobcu) skutočne využil niektorú z oprávnení smerujúcich k predčasnému zosplatneniu celého úveru s účinkami k 11.08.2008. Žalobca v odvolaní poprel, že by takýto úkon bol vykonaný, čo možno vyhodnotiť ako obranu žalobcu v snahe zabrániť tomu, aby bol uplatnený nárok považovaný za premlčaný v celom rozsahu. Navyše o vykonaní tohto úkonu nemusí mať žalobca ani vedomosť, vzhľadom na to, že k nemu mohlo dôjsť (a ak je záver súdu prvého stupňa správny aj došlo) ešte v čase pred postúpením pohľadávky na žalobcu ako postupníka.

Preukázanie toho, či zo strany žalobcu skutočne došlo k predčasnému zosplatneniu celého úveru je pritom rozhodujúce pre posúdenie premlčania uplatneného nároku a zákonnosť rozhodnutia vo veci.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu ohľadom toho, že na premlčanie je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a nie Občianskeho zákonníka odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 218/2012 zo dňa 11.06.2013, podľa ktorého cit.: „Na margo právnej úpravy premlčania v Obchodnom zákonníku odvolací súd poznamenáva, že dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Aplikáčna prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na odstúpenie od zmluvy, plynutie času a jeho dôsledky vrátane premlčania, a teda v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi biznismenmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia (porov. tiež 5MCdo 20/09, rozsudok KS v Prešove vo veci 6Co 26/12). V bežných medziľudských vzťahoch použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah môže s nepochopením a v rozpore s princípom právnej istoty narážať na dôveru spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske a nie podnikateľské právo.“

V neposlednom rade je nutné poznamenať, že ak sa preukáže, že splatnosť celého úveru nastala skutočne 11.08.2008, pričom žaloba bola podaná dňa 24.10.2012 (t.j. po vyše 4 rokoch), pre posúdenie účinkov vznesenej námietky premlčania je irelevantné, či sa naň použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka.

Súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou prvostupňového súdu je vykonať dokazovanie, či a ako došlo zo strany žalobcu (resp. pôvodného veriteľa) k predčasnému zosplatneniu predmetného úveru a až následne posúdi dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku s ohľadom na žalovaný vznesenú námietku premlčania.

Prvostupňový súd taktiež rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Vo vzťahu k návrhu žalobcu na vydanie uznesenia o nepripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania zo dňa 28.08.2013 odvolací súd poznamenáva, že vedľajší účastník (Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ), ktorý oznámil svoj vstup do konania podaním zo dňa 30.04.2013, podaním zo dňa 30.08.2013 oznámil, že z konania vystupuje. Odvolací súd sa preto návrhom žalobcu na rozhodnutie o nepripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania nezaoberal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.